

1- Ar-Ge Faaliyetlerinin Te vik ile İlgili Yasal Düzenlemeler

Ar-Ge faaliyetlerinin te vik ve desteklenmesine ili kin olarak yapılan düzenlemeler ve bu düzenlemelerin uygulamasına ili kin olarak ilgili kurumlar tarafından yayımlanan Tebli ve genelgeler a a ıdaki gibidir:

- 28.02.2008 tarih ve 5746 sayılı **Ara tırma ve Geli tirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun**, 12.03.2008 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmı ve 01.04.2008 tarihinde yürürlü e girmi tir.
- Kanun'un 4. maddesi gere ince TÜB TAK'ın görü ü alınarak Maliye Bakanlı ı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlı ı tarafından hazırlanan ve Kanun uygulamasına ili kin usul ve esasları belirleyen **Ara tırma ve Geli tirme Faaliyetlerinin Desteklenmesine İli kin Uygulama ve Denetim Yönetmeli i** 31.07.2008 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak 01.08.2008 tarihinde yürürlü e girmi tir.
- Ara tırma ve Geli tirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki desteklerden gelir vergisi stopajına ili kin açıklamaların yer aldı ı **1 seri no.lu 5746 Sayılı Ara tırma ve Geli tirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Genel Tebli i** 06.08.2008 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmı tir.
- Kanun uygulamasıyla ilgili olarak Sanayi ve Ticaret Bakanlı ı tarafından hazırlanan **Ar-Ge merkezleri ve rekabet öncesi i birli i projeleri ba vuru dokümanları** Bakanlı ın <http://www.sanayi.gov.tr/> internet sayfasında yayımlanmı tir.
- Ara tırma ve Geli tirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki desteklerden sigorta primi destek uygulamasına ili kin olarak 2008-85 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Genelgesi Kurumun <http://www.sgk.gov.tr/> internet sayfasında yayımlanmı tir.

Sosyal Güvenlik Kurumu Genelgesinin yayımlanmasıyla birlikte, Ar-Ge Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun'la getirilen te vik ve desteklerle ilgili beklenen ikincil düzenlemeler tamamlanmı olmaktadır.

Sosyal Güvenlik Kurumu Genelgesinde yer alan düzenleme ve açıklamalar a a ıda özetlenmi tir.

2- Kapsam

a) Kapsama Giren yerleri

5746 sayılı Kanun'la getirilen sigorta primi deste inin kapsamına;

- Ar-Ge merkezleri,
- Teknoloji merkezi i letmeleri,
- Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri, kamu kurum ve kurulu ları ile kanunla kurulan vakıflar veya uluslararası fonlarca desteklenen i letmeler,
- Ar-Ge ve yenilik projeleri TÜB TAK tarafından yürütülen i letmeler,
- Rekabet öncesi i birli i projeleri bulunan i letmeler,
- Teknogiri im sermaye deste i alan i letmeler,
- 4691 sayılı Teknoloji Geli tirme Bölgeleri Kanunu kapsamında ücreti gelir vergisinden istisna tutulan personel çalı tıran i letmeler,

girmektedir.

b) Kapsama Giren Sigortalılar

5746 sayılı Kanun'la getirilen sigorta primi deste inin kapsamına;

- Ar-Ge merkezlerinin, kamu kurum ve kurulu ları ile kanunla kurulan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜB TAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projeleri ile rekabet öncesi i birli i projelerinde ve teknoloji im sermaye desteklerinden yararlanan i letmelerin Ar-Ge faaliyetlerinde do rudan görevli olan ara tırma ve teknisyenlerinin (Ar-Ge personelinin) tamamı ile Ar-Ge personel sayısının yüzde onunu a mamak kaydıyla Ar-Ge faaliyetlerine katılan veya bu faaliyetlerle do rudan ili kili yönetici, teknik eleman, laborant, sekreter, i çi ve benzeri personel (destek personeli),
- 4691 sayılı Teknoloji Geli tirme Bölgeleri Kanunu'nun geçici 2. maddesi uyarınca ücreti gelir vergisinden istisna tutulmu fiilen çalı an personel,

girmektedir.

Ar-Ge faaliyetlerine katılmayan personel için sigorta primi deste i uygulanmamakta olup, destekten yararlanacak destek personeli sayısı ise Ar-Ge personelinin % 10'u ile sınırlıdır (kar ıla tırma ve sınırlama destek personelinin tam zaman e de er sayısının, toplam tam zamanlı Ar-Ge personeli sayısı itibariyle yapılmaktadır.)

Örnek:

Ar-Ge faaliyeti yapan bir i letmenin, Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde;

- 150 Ar-Ge personeli,
- 40 destek personeli ve
- 15 Ar-Ge faaliyetlerine katılmayan ve bu faaliyetlerle do rudan ili kisi bulunmayan personel,

istihdam edildi i varsayıldı nda, bu i verenin sigorta primi deste inden yararlanabilece i personeli;

- 150 Ar-Ge personelinin tamamı ile
- 150 Ar-Ge personelinin % 10'una isabet eden 15 destek personelinden

olu maktadır. Buna kar ılık;

- 25 destek personeli ile
- Ar-Ge faaliyetlerine katılmayan 15 personel

destek kapsamında de ildir.

Sigorta primi i veren hissesi deste inden yararlanacak olan destek personeli sayısı, Ar-Ge personeli sayısının % 10'u dikkate alınmak suretiyle tespit edilecek ve **bulunan sayı tama ibla** edilecektir.

Örnek

Ar-Ge ve yenilik projesi uluslararası fonlarca desteklenen bir irket tarafından, Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde 2008/Kasım ayında 21 tam zamanlı Ar-Ge personeli ve 7 destek personeli istihdam edildi i varsayıldı nda, söz konusu ayda sigorta primi i veren hissesi deste inden, 21 Ar-Ge personelinin tamamı ile ($21 \times 10 / 100 = 2,1$) 3 destek personelinden dolayı yararlanılabilecek, buna kar ın ($7 - 3 =$) 4 destek personelinden dolayı destekten yararlanılamayacaktır.

Destek personeli sayısının toplam tam zamanlı Ar-Ge personel sayısının % 10'undan fazla olması halinde, sigorta primi i veren hissesi deste inden, ilgili aydaki **brüt ücreti en az olan** destek personellerinden dolayı yararlanılabilecektir.

Sigorta primi i veren hissesi deste inden yararlanılacak destek personelinin tespitinde, destek personelinin tamamının brüt ücretlerinin aynı oldu u veya brüt ücreti en az olan

destek personeli sayısının, destekten yararlanılacak toplam destek personeli sayısından fazla olması halinde, sigorta prim deste inden yararlanılacak destek personeli, i verence belirlenecektir.

c) Kapsama Girmeyen Sigortalılar

5746 sayılı Kanun'da öngörülen sigorta primi i veren hissesi deste inden;

- Teknoloji merkezi i letmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kurulu ları ile kanunla kurulan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜB TAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projeleri ile rekabet öncesi i birli i projelerinde ve teknogiri im sermaye desteklerinden yararlanan i letmelerin:
 - Ar-Ge personel sayısının yüzde onunu a an destek personeli,
 - Ar-Ge faaliyetlerine katılmayan ve bu faaliyetlerle do rudan ili kisi bulunmayan personeli,
- Teknoloji Geli tirme Bölgelerinde faaliyet gösteren i yerlerinde çalı makla birlikte, ücretinden gelir vergisi kesilen personel,
- Yukarıda belirtilen i yerlerinde çalı an kamu personeli ile aylık sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalı tırılan personelden, araçlar (ta eronlar) tarafından çalı tırılan sigortalılardan, 05.06.1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki E itim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ve i letmelerde mesleki e itim gören ö renciler ve topluluk sigortasına tabi olanlar,

için yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.

d) Kapsama Giren Sigortalılara Yapılan, Ancak Kapsama Girmeyen Ödemeler

Sosyal Güvenlik Kurumunca yayımlanan Genelgede;

- Kapsama giren sigortalılara yapılan ücret dı ndaki (ikramiye, prim v.b) ödemelerin,
- Kapsama giren sigortalıların Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri dı ndaki çalı maları nedeniyle hak ettikleri ücretlerinin,
- Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde kısmi zamanlı olarak çalı an personelin hak kazanımı hafta tatili ve yıllık ücretli izin sürelerine ili kin ücretlerinin
- destek kapsamına girmedi i belirtilmektedir. Bu durumda bu nitelikteki ödemeler Kanun türü seçilmeksizin düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgesi ile Kuruma bildirilecektir.

3- Kapsama Giren i yerlerince Yapılacak i lemler

5746 sayılı Kanun kapsamında sigorta primi i veren hissesi deste inden yararlanılabilmesi için;

- Teknoloji merkezi i letmelerinin TEKMER müdürlü ünden,
- Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri kamu kurum ve kurulu ları ile kanunla kurulan vakıflar tarafından desteklenen i letmelerin, deste i veren kamu kurum veya kurulu undan ya da kanunla kurulan vakıftan,
- Ar-Ge ve yenilik projeleri uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜB TAK tarafından yürütülen i letmelerin TÜB TAK'tan,
- Ar-Ge merkezlerinin ve rekabet öncesi i birli i projeleri bulunan i letmelerin Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ndan,

- Teknogiri im sermaye deste i alan i letmelerin merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinden,
- 4691 sayılı Teknoloji Geli tirme Bölgeleri Kanunu kapsamında ücreti gelir vergisinden istisna tutulan personel çalı tıran i letmelerin denetimle yükümlü irketten,
- alacakları belge ile, i yerinin ba lı bulundu u Sosyal Güvenlik I/Merkez Müdürlü üne yazılı olarak müracaat etmeleri gerekmektedir.

Yapılan ba vuru Kurum tarafından incelenecek ve gerekli kodlama yapılacak, kapsama giren sigortalılar için düzenlenecek aylık hizmet ve prim belgeleri, 5746 sayılı Kanun türü seçilerek Kurum'a gönderilecektir.

4- Sigorta Primi veren Hissesi Deste inden Yararlanmaya Ba lama Tarihi

5746 sayılı Kanunda öngörülen sigorta primi i veren hissesi deste inden;

- Teknoloji merkezi i letmeleri, Ar-Ge ve yenilik projesinin onaylandı ı,
- Ar-Ge merkezleri, Ar-Ge merkezi belgesinin düzenlendi i,
- Rekabet öncesi i birli i projeleri bulunan i letmeler, proje sözleşmesinin yürürlü e girdi i,
- Teknogiri im sermaye deste i alan i letmeler, kamu idaresi tarafından i planının onaylandı ı,
- Ar-Ge ve yenilik projeleri, kamu kurum ve kurulu ları ile kanunla kurulan vakıflar veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜB TAK tarafından yürütülen i letmeler, destek karar yazısının düzenlendi i veya proje sözleşmesinin yürürlü e girdi i,
- Teknoloji Geli tirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki i letmeler, ücreti gelir vergisinden istisna tutulan personel çalı tırmaya ba ladıkları,

tarihten itibaren yararlanılabileceklerdir.

Bu çerçevede örne in, Ar-Ge merkezi bulunan bir irketin Ar-Ge Merkezi Belgesini, Sanayi ve Ticaret Bakanlı ından 20.08.2008 tarihi itibariyle alması halinde, bu irketin kapsama giren sigortalılar için 5746 sayılı Kanun türü seçilmek suretiyle düzenleyece i ilk belge, 2008/A ustos ayına ili kin aylık prim ve hizmet belgesi olacaktır. 2008/A ustos ayına ili kin 5746 sayılı Kanun türü seçilmek suretiyle düzenlenmi olan aylık prim ve hizmet belgesinde kayıtlı sigortalıların prim ödeme gün sayıları 2008/A ustos ayının 31 gün çekmesi nedeniyle 12 günden fazla olamayacaktır. Dolayısıyla, bu i verenin 2008/A ustos ayında 5746 sayılı Kanun kapsamına giren sigortalılarına ili kin 01.08.2008 – 19.08.2008 tarihleri arasındaki çalı maları, Kanun türü seçilmeksizin düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgesi ile Kuruma bildirilecektir.

Öte yandan;

- 5746 sayılı Kanun'un yürürlü e girdi i tarihten önce ba lanılmı olan Ar-Ge ve yenilik projelerinde; destek karar yazısı veya proje sözleşmesinin 01.04.2008 tarihinden önce yürürlü e girmiş olması halinde,
- 4691 sayılı Teknoloji Geli tirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki i letmelerin, ücreti gelir vergisinden istisna tutulan personeli 01.04.2008 tarihinden önce çalı tırmaya ba lamı olmaları halinde,

destekten **Kanun'un yürürlü e girdi i 01.04.2008 tarihinden itibaren** yararlanılması mümkündür.

5- Sigorta Primi veren Hissesi Deste inden Yararlanma Süresi

Sigorta primi i veren hissesi deste inden, 31.12.2023 tarihine kadar uygulanmak üzere, kapsama giren **her bir sigortalı için en fazla be yıl** süreyle yararlanılması mümkün bulunmaktadır.

Buna göre destek uygulaması her bir çalı an için ayrı hesaplanacak, destekten yararlanılmaya ba landı ı tarihten sonra çe itli nedenlerle;

- Çalı maya ara verilmesi,
- Destekten yararlanılmaya ba landıktan sonra i ten ayrılıp aynı i e tekrar ba lanılması,
- Destek kapsamına giren ba ka bir i yerinde çalı maya ba lanılması,

durumunda dahi, söz konusu be yıllık sürenin uygulamasında herhangi bir de i iklik olmayacaktır.

Bu kapsamda örne in destek kapsamında çalı maya ba layan bir Ar-Ge personelinin daha sonra askerlik görevini yapmak üzere i ten ayrılıp tekrar i e dönmesi durumunda, destek kapsamındaki süre askerlik süresi kadar uzamayacaktır.

Yasal düzenleme bütünüyle çalı an esas alınarak yapılmı olup, destek süresi dolan personelin de i tirilmesi halinde, yeni personel için destekten yararlanmayı engelleyen bir hüküm yoktur. Örne in 5'i Ar-Ge faaliyetlerinde olmak üzere 25 yazılımcı istihdam eden bir i letmenin, Ar-Ge faaliyetinde çalı an yazılımcıları 5 yıllık süre sonunda di er faaliyetlerde çalı an yazılımcılarla de i tirilmesi halinde, Ar-Ge faaliyetlerinde çalı maya ba layan yazılımcılar için de 5 yıllık destekten yararlanılması mümkündür.

6- Sigorta Primi veren Hissesi Deste inden Yararlanma Ko ulları

a) Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinin Verilmesi

veren hissesi sigorta prim deste inden yararlanılabilmesi için, 5746 sayılı Kanun türü seçilerek düzenlenmi olan aylık prim ve hizmet belgelerinin, **yasal süresi içinde** Kuruma verilmesi gerekmektedir.

Ar-Ge Faaliyetlerinin Desteklenmesine li kin Uygulama ve Denetim Yönetmeli inin 11. maddesine göre, sigorta primi i veren hissesi deste inden yararlanılabilmesi için istenen belgelerle i verenin ba lı bulundu u Sosyal Güvenlik l Müdürlü üne ba vurulması gerekmektedir. Yapılacak müracaatın, 5746 sayılı Kanun kapsamında düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgesinin yasal verilme süresi sona erdikten sonra yapılması halinde, sigorta primi i veren hissesi deste inden, gerekli artların sa lanmı olması kaydıyla, **yasal verilme süresi sona ermemi ilk aylık prim ve hizmet belgesinden ba lanılarak** yararlanılabilecektir.

Örnek

5746 sayılı Kanun'da aranılan artların ta ındı na ve destekten yararlanmaya hak kazanıldı na ili kin belgeyi, deste i yapan kamu kurumundan 19.09.2008 tarihinde alan bir irket, destekten yararlanmak üzere i yerinin ba lı bulundu u Sosyal Güvenlik l Müdürlü üne 20.11.2008 tarihinde müracaat etmesi halinde, destekten ancak 2008/Ekim ayına ili kin aylık prim ve hizmet belgesinden ba layarak yararlanabilecektir.

b) Ar-Ge Merkezlerinde Çalı tırılması Gereken Asgari Ar-Ge Personeli

Bir i letmenin Ar-Ge merkezi olabilmesi için;

- Organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim ekinde örgütlenmi ,
- Münhasıran yurt içinde ara tırma ve geli tirme faaliyetlerinde bulunuyor,
- En az 50 tam zamanlı e de er Ar-Ge personeli istihdam ediliyor,

olması gerekmektedir.

Ar- Ge merkezinde çalı an tam zaman e de er Ar-Ge personeli sayısı ise, fiilen çalı an Ar-Ge personelinin, çalı ma sürelerine göre üçer aylık dönemler itibariyle hesaplanan toplam çalı ma süresinin, bir ki inin üç aylık tam zamanlı çalı ma süresine bölünmesi suretiyle bulunacaktır.

Buna göre, Ar-Ge merkezlerinde çalı an tam zaman e de er Ar-Ge personeli sayısı? fiilen çalı an Ar-Ge personelinin üçer aylık dönemler itibariyle bulunan toplam çalı ma süresinin, 90 güne bölünmesi suretiyle, ba ka bir ifadeyle;

$$\text{Tam zaman e de er Ar-Ge personeli sayısı} = \frac{\text{Ar-Ge personelinin üç aylık dönemdeki Ar-Ge faaliyetleri ile ilgili prim ödeme gün sayısı}}{90}$$

formülü ile hesaplanacaktır.

Formülde kullanılan üçer aylık dönemler, geçici vergilendirme dönemleri olup, her hangi bir üç aylık geçici vergilendirme dönemi itibariyle asgari 50 tam zaman e de er Ar-Ge personeli çalı tırma artını yerine getiremeyen Ar-Ge merkezleri, artların tekrar sa landı ı üç aylık geçici vergilendirme dönemine kadar bu destekten yararlanamayacaklardır.

Öte yandan, Ar-Ge merkezi belgesinin alındı ı tarihten ilk üç aylık vergilendirme döneminin ba ına kadar asgari 50 tam zaman e de er Ar-Ge personeli çalı tırma artının yerine getirilip getirilmedi i hususunun tespiti sırasında, tam zaman e de er Ar-Ge personeli sayısı;

- Belgenin alındı ı ayda, Ar-Ge personelinin ilgili aydaki Ar-Ge faaliyetleri ile ilgili prim ödeme gün sayısı / belgenin alındı ı ayda belgenin alındı ı tarihten sonraki kalan gün sayısı,
- Varsa, ilk vergilendirme döneminin ba ına kadar olan ay/aylarda, Ar-Ge personelinin ilgili aydaki Ar-Ge faaliyetleri ile ilgili prim ödeme gün sayısı / 30

formülü ile hesaplanacaktır.

Bir önceki bölümde belirtildi i üzere Ar-Ge merkezlerinin, Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde çalı an Ar-Ge personeline ili kin aylık prim ve hizmet belgelerini 5746 sayılı Kanun türünü seçmek suretiyle Kuruma göndermeleri gerekmektedir. Aylık prim ve hizmet belgelerinin bu ekilde 5746 sayılı Kanun türü seçmek suretiyle Kuruma gönderilmesi ancak herhangi bir üç aylık vergilendirme dönemi sonunda asgari 50 tam zamanlı e de er Ar-Ge personeli çalı tırma ko ulunun yerine getirilmemi oldu unun anla ılması halinde, daha önce aynı vergilendirme dönemine ili kin 5746 sayılı Kanun türü seçilerek düzenlenmi aylık prim ve hizmet belgeleri için iptal nitelikte, söz konusu aylar için Kanun türü seçilmeksizin asıl veya ek nitelikte aylık prim ve hizmet belgeleri düzenlenerek, i yerinin ba lı bulundu u Sosyal Güvenlik l/Merkez Müdürlü üne **kâ it ortamında** verilmesi gerekmektedir. Bu durumda daha önce Maliye Bakanlığı nca kar ılanmı olan i veren hissesi prim tutarlarının da, ödeme vadesinin bitti i tarihten ödememin yapıldı ı tarihe kadar **gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte** ödenecektir.

7- Kapsama Giren Sigortalılara Yapılan, Ancak Kapsama Girmeyen Ödemeler için Uygulama

Kismen Ar-Ge faaliyetleri kapsamında, kısmen de Ar-Ge faaliyetleri dı nda olan sigortalılar için iki ayrı aylık prim ve hizmet belgesinden bildirilen prim ödeme gün sayısının toplamının 30'u geçmemesi gerekmektedir.

Buna göre, kapsama giren sigortalıların 28, 29 veya 31 gün çeken ayların tamamında çalı mı olmalarına ra men, söz konusu ayların bazı günlerinde Ar-Ge faaliyetleri kapsamında, bazı günlerinde ise kapsam dı ndaki i lerde çalı maları halinde, her iki belgede kayıtlı prim ödeme gün sayısının toplamının 30'un altında veya üstünde olması

mümkün olmadı ından, 5746 sayılı Kanun e idi seçilmek suretiyle düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı prim ödeme gün sayısı, Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri kapsamında fiilen çalı ılan gün sayısı üzerinden, kapsama girmeyen çalı malardan dolayı düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgesinde kayıtlı prim ödeme gün sayısı ise 30 güne tamamlanmak suretiyle hesaplanacaktır.

Öte yandan, kapsama giren i verenlerce, aynı ayda aynı sigortalı için iki ayrı aylık prim ve hizmet belgesi düzenlenmesi gerekti i durumlarda, gerek 5746 sayılı Kanun türü seçilmek suretiyle, gerekse bu Kanun türü seçilmeksizin düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgeleri için eksik gün nedeni olarak "Di er Nedenler" seçene i i aretlenecek ve bu prim belgeleri ile ilgili olarak Kuruma verilecek olan "Ek-8 Sigortalıların Eksik Gün Bildirim Formları" ekine, sigortalıların bildirildi i di er prim belgesinin sureti konulacaktır.

8- Destek Tutarının Hesaplanması

5746 sayılı Kanun kapsamına giren sigortalıların, kapsama giren çalı maları kar ılı ında elde ettikleri ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi i veren hissesinin yarısı, Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten kar ılanacaktır.

Genelgede konuyla ilgili olarak yer alan örnek a a ıdaki gibidir:

Örnek

5746 sayılı Kanun'da öngörülen sigorta primi i veren hissesi deste inden yararlanmaya hak kazanmı , i kazası ve meslek hastalı ı prim oranı 2 olan (A) Anonim irketinin, kapsama giren sigortalılarına ili kin 5746 sayılı Kanun e idi seçilmek suretiyle düzenlemi oldu u aylık prim ve hizmet belgesinde;

Ki i sayısı : 70

Prim ödeme gün sayısı : 2014

Prime esas kazanç tutarı : 76.850,00 YTL

oldu u varsayıldı ında;

Sigortalı hissesi (76.850 X % 14)	10.759,00 YTL
veren hissesi (76.850 X % 20)	15.370,00 YTL
veren hissesinin, i veren tarafından ödenecek kısmı (15.370 / 2)	7.685,00 YTL
veren hissesinin, Maliye Bakanlığı ınca kar ılanacak kısmı (15.370 / 2)	7.685,00 YTL
veren tarafından ödenecek toplam prim tutarı (10.759,00 YTL + 7.685,00)	18.444,00 YTL

veren hissesi prim tutarının Maliye Bakanlığı ınca kar ılanacak kısmının hesaplanması sırasında, sigortalıların hak ettikleri ücretlerinin prime esas kazanç alt sınırının üzerinde olup olmadığı na bakılmamaktadır.

Di er taraftan, kapsama giren sigortalılara ili kin **aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içinde Kuruma verilmi olması** halinde, tahakkuk eden sigorta primi i veren hissesinin yarısı ile sigortalı hissesinin i verenlerce ödenip ödenmedi ine bakılmaksızın, sigorta primi i veren hissesinin di er yarısı Maliye Bakanlığı ınca kar ılanmaktadır.

9- Di er Te vik Kanunlarından Yararlanan verenlerin 5746 Sayılı Kanunda Öngörülen Destek Hükmünden Yararlanmalarına İli kin Usul ve Esaslar

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından yayımlanan Genelgede, diğer tevik kanunlarına istinaden sigorta primi i veren hissesi te viki uygulamasından yararlanmakta olan i verenlerin, te vik kapsamına giren sigortalılarından dolayı aynı dönem için ve mükerrer olarak 5746 sayılı Kanun'da öngörülen destekten yararlanmalarının mümkün bulunmadığı belirtilmiştir.

Ancak, Ar-Ge ve destek personeli dışında kalan personel ile tam zamanlı Ar-Ge personeli sayısının yüzde onunu aşan tam zamanlı destek personeli için gerekli artların sağlanması amacıyla, diğer kanunlarda öngörülen te vik hükümlerinden yararlanılması mümkün bulunmaktadır.

Yine, 4691 sayılı Kanun gereği Teknoloji Geliştirme Bölgesinde faaliyet gösteren ve ücretinden gelir vergisi kesilmeyen sigortalılardan dolayı 5746 sayılı Kanun'da öngörülen destekten yararlanmakta olan i verenler, ücretinden gelir vergisi kesilen personelden dolayı gerekli koşulları sağlamaları amacıyla, diğer kanunlarda öngörülen te vik hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

Örneğin, Teknoloji Geliştirme Bölgesinde faaliyet gösteren ve çalıştırılmaya başlandı ara tirmacı, yazılımcı ve Ar-Ge personelinin tamamından dolayı 5746 sayılı Kanun'da öngörülen sigorta primi i veren hissesi deste inden yararlanmakta olan bir şirketin, ara tirmacı, yazılımcı ve Ar-Ge personeli niteliğinde olmayan (ücretinden gelir vergisi kesilen) özürsüz bir sigortalıyı i e alması halinde, anılan i veren, özürsüz sigortalıdan dolayı 4857 sayılı Kanun'un 30. maddesinde öngörülen sigorta primi i veren hissesi te vikinden yararlanması mümkündür.

e alınan özürsüz sigortalının ara tirmacı olması halinde ise, bu durumda sigorta primi i veren hissesi deste inden aynı dönem ve aynı sigortalı için yalnızca bir defa yararlanılması mümkün bulunduğundan, söz konusu sigortalı, ya 5746 ya da 4857 sayılı Kanun türü seçilmek suretiyle düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgesi ile Kuruma bildirilebilecektir.

10- Yerlerinin Kontrolü, Denetimi ve Muvazaalı İşlemlerin Önlenmesi

a) Ar-Ge Merkezlerinin Denetimi

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından yayımlanan Genelgede, aylık prim ve hizmet belgelerini 5746 sayılı Kanun türünü seçmek suretiyle Kuruma göndermiş olan Ar-Ge merkezlerinin, her bir geçici vergilendirme dönemi itibarıyla asgari 50 tam zamanlı Ar-Ge personeli çalıştırma şartını yerine getirip getirmediğinin, başka bir ifadeyle destekten yararlanmaya hak kazanmış olup olmadıklarının kontrol edileceği ve sonucuna göre işlem yapılacağı belirtilmektedir.

b) Genel Olarak Destekten Yararlananların Denetimi

Genelgede, i veren hissesi sigorta prim deste inden yararlanmış olan i verenlerin, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca veya resmi kurum, kuruluş ya da denetimle görevli şirketler tarafından yapılan denetimler sonucunda veya teknoloji merkezi kurullarından, yönetici şirketlerden ya da resmi kurum ve kuruluşlardan alınacak belgelerden;

- Sigorta primi i veren hissesi deste inden yararlanabilmek için gerekli artları tahmin edilemeyen,
- Gerekli artları tahmin edilemeyen kapsama girmeyen sigortalılar için de söz konusu destekten yararlanmış olduklarının,
- Kapsama giren sigortalılara ödenen ücret dışındaki ödemelerden dolayı da söz konusu destek hükümlerinden yararlanmış olduklarının,

anla ılması halinde, daha önce kar ılanmaması gerekti i halde Maliye Bakanlı inca kar ılanmı olan sigorta primi i veren hissesi tutarlarının, ödeme vadesinin bitti i tarihi takip eden aydan ba lanarak sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümleri gere ince hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte i verenlerden tahsil edilece i açıklanmı tır.

Genelgede yapılan açıklamaya göre;

- Bu nitelikteki i yeri i verenlerinden, 5746 sayılı Kanun çe idi seçilmek suretiyle düzenlenmi aylık prim ve hizmet belgeleri için iptal nitelikte, Kanun türü seçilmeksizin asıl veya ek nitelikte aylık prim ve hizmet belgelerinin düzenlenerek Kuruma verilmesi istenilecek,
- Verilmemesi halinde, söz konusu belgeler Kurumca re'sen düzenlenecek ve daha önce Maliye Bakanlı inca yersiz olarak kar ılanmı olan sigorta primleri, ödeme vadesinin bitti i tarihten tahsil tarihine kadar gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte i verenlerden tahsil edilecektir.

11- Aynı verenin Kapsama Giren Birden Fazla yerinin Bulunması

Sigorta primi i veren hissesi deste i kapsamına giren i letmelerin birden fazla i yerinin olması durumunda, kapsama giren **her bir i yeri için**, destekten yararlanmaya hak kazanıldı ina ili kin **ilgili kurum, kurulu veya denetimle görevli irketten ayrı belge almaları** ve i yerinin ba lı bulundu u Sosyal Güvenlik İ/Merkez Müdürlü üne ayrı ba vuru yapmaları gerekmektedir.

Dolayısıyla, i veren hissesi sigorta prim deste inden yararlanılabilmesi için **aranan artların, her bir i yeri için ayrı ayrı yerine getirilmi olması** gerekir.

Kapsama giren i letmelere ait aynı i yerinde, birden fazla Ar-Ge merkezinin bulunması durumunda ise, her bir Ar-Ge merkezinde çalı tırılan sigortalılardan dolayı i veren hissesi sigorta prim deste inden yararlanabilmesi için gerekli artların ayrı ayrı sa lanmı olması gerekmektedir. Bu nedenle, bu nitelikteki i yerlerindeki her bir Ar-Ge merkezinden dolayı yeni i yeri dosyası tescil edilmek suretiyle ayrı ba vuru yapılması gerekir.

12- Kapsama Giren letmelerin Devredilmesi

Tamamlanmamı bir Ar-Ge ve yenilik projesinin veya 4691 sayılı Kanun gere i ücreti gelir vergisinden istisna tutulan personel çalı tırılan bir **i letmenin devredilmesi** durumunda, devralan i letmelerin, destekten yararlanmaya hak kazandıklarına ili kin alacakları belge ile i yerinin ba lı bulundu u Sosyal Güvenlik İ/Merkez Müdürlü üne yazılı olarak müracaat etmeleri gerekir. Bu i letmeler **gerekli artları ta imaları halinde** sigorta primi i veren hissesi deste inden yararlanabileceklerdir.

Tamamlanmı bir **Ar-Ge ve yenilik projesinin devredilmesi** durumunda ise, Ar-Ge ve yenilik projesini devralan i letme, i veren hissesi sigorta primi deste inden yararlanamayacaktır.

13- Destek Uygulamasının Sona Erdi i Haller

5746 sayılı Kanun'da öngörülen sigorta primi i veren hissesi deste i;

- Asgari 50 tam zamanlı e de er Ar-Ge personeli çalı tırma artının gerçekte medi i durumlarda, söz konusu artın gerçekte tirilmedi i vergilendirme dönemi,
- Ar-Ge ve yenilik projelerinde, projenin herhangi bir nedenle sona ermesi veya projeye verilen deste in son bulması halinde Ar-Ge ve yenilik faaliyeti sona ermi sayılaca ndan, projenin sona erdi i/deste in son buldu u tarih,

- KOSGEB teknoloji merkezi i letmelerinde yürütülen projelerin herhangi bir nedenle sona ermesi veya projeye verilen deste in son bulması halinde Ar-Ge ve yenilik faaliyeti sona erece inden, projenin sona erdi i/deste in son buldu u tarih,
- Rekabet öncesi i birli i projesi içinde yer alan i letmelerde, projenin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde, projenin sona erdi i tarih, proje sözleşmesinin iptal edilmesi halinde ise denetime başlanılan tarih,

tibariyle sona ermektedir.

14- Teknoloji Geli tirme Bölgelerinde Faaliyet Gösteren i letmeler

Teknoloji Geli tirme Bölgelerinde faaliyet gösteren i letmelerin, denetimle görevli olan i rketten alacakları belge ile sigorta primi i veren hissesi deste inden yararlanmaya hak kazandıklarını belgelemeleri kaydıyla, bu i yerlerinde fiilen çalış an ve ücretleri gelir vergisinden istisna tutulan ara tirmacı, yazılımcı ve Ar-Ge personelinin tamamından dolayı söz konusu destekten yararlanmaları mümkündür.

Teknoloji Geli tirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki yönetici i rketler bu destekten yararlanan i verenlerin ilgili mevzuata göre gerekli artları ta ıyıp ta ımadıklarını denetlemek ve artları ta ımadıkları tespit edilen i yerlerini, i yerinin ba lı bulundu u Sosyal Güvenlik İ / Merkez Müdürlü üne 10 gün içinde bildirmekle yükümlüdür.

15- 2008 Nisan-A ustos Dönemleri Destek Uygulaması

Sosyal Güvenlik Kurumu Ba kanlı ınca yayımlanan Genelgede, Ara tırma ve Geli tirme Faaliyetlerinin Desteklenmesine Yönelik Uygulama ve Denetim Yönetmeli inin yayımlandı ı tarihten önce söz konusu destekten yararlanmaları gerekti i halde, Genelgenin yayımlandı ı tarihten önce anılan Kanunda aranılan artların ta ındı ına ve destekten yararlanmaya hak kazanıldı ına ili kin belgelerini Sosyal Güvenlik İ /Merkez Müdürlüklerine ibraz edememi olmaları nedeniyle sigorta primi i veren hissesi deste inden yararlanamamı olan i verenlerin;

- Destekten yararlanmaya hak kazanıldı ına ili kin belgeleri i yerinin ba lı bulundu u Sosyal Güvenlik İ /Merkez Müdürlüklerine ibraz etmeleri,
- Kapsama giren sigortalılar için Kanun türü seçilmeksizin düzenlenmi ve yasal süresi içinde Kuruma verilmı asıl veya ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgeleri için iptal nitelikte, aynı sigortalılar için 5746 sayılı Kanun türü seçilmek suretiyle asıl nitelikte aylık prim ve hizmet belgesi vermeleri,

halinde, **bu süreler için de sigorta primi i veren hissesi deste inden yararlanılabilecekleri** belirtilmi tir.

Buna göre 5746 sayılı Kanun'da öngörülen sigorta primi i veren hissesi deste inden 2008/Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz ve A ustos aylarından dolayı yararlanması gerekti i halde yararlanamamı olan i verenlerin, yasal süresi geçirildikten sonra Kuruma verecekleri 5746 sayılı Kanun türü seçilmek suretiyle düzenlenmi aylık prim ve hizmet belgelerinden dolayı söz konusu destek hükümlerinden yararlanılması mümkün bulunmaktadır. Buna kar ılıklı, 2008/Eylül ve sonrası aylardan dolayı 5746 sayılı Kanun türü seçilmek suretiyle yasal süresi dı ında verilen aylık prim ve hizmet belgelerinden dolayı bahse konu destekten yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.

16- Di er Konular

- Kapsama giren i letmelerin, 2886 sayılı Devlet hale Kanunu ile 4734 sayılı Kamu hale Kanunu hükümlerine tabi hizmet ve yapım i lerinin gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetleri ile özel bina inaatlarında çalış tırdıkları sigortalılarından dolayı sigorta primi i veren hissesi deste inden yararlanmaları mümkün bulunmamaktadır.

- **sizlik sigortası primleri** hakkında i veren hissesi sigorta primi deste i uygulanmamaktadır.
- Kanun kapsamına giren sigortalılar için düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgeleri damga vergisinden istisnadır.
- veren hissesi sigorta prim deste inden yararlanmak için ay içinde asgari 50 Ar-Ge personeli çalıştırma zorunlulu u yalnızca Ar-Ge Merkezleri için geçerli olup, kapsama giren di er i yerleri için bu zorunluluk yoktur.
- 5746 sayılı Kanun ç e idi seçilmek suretiyle Kuruma bildirilmi olan sigortalılara, i verenlerince, toplu i sözleşmelerine istinaden ücret farkı ödenmesine karar verilmesi ve Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile ilgili çalışmalara ait ücret farklarına ili kin ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin toplu i sözleşmenin imzalandı ı ayı takip eden ayın sonuna kadar verilmesi halinde, söz konusu ücret farklarından dolayı da sigorta primi i veren hissesi deste inden yararlanılabilir.

17- İlgili Mevzuat

Ar-Ge te vikleriyle ilgili dokümanlara a a ıdaki ba lantıların yardımıyla ula abilirsiniz.

- [Ara tırma ve Geli tirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun \(5746 sayılı Kanun\)](#)
- [Ara tırma ve Geli tirme Faaliyetlerinin Desteklenmesine İli kin Uygulama ve Denetim Yönetmeli i](#)
- [5746 Sayılı Ara tırma ve Geli tirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Genel Tebli i \(Seri No: 1\)](#)
- [Sosyal Güvenlik Kurumu Ba kanlı ı Genelgesi \(2008-85\)](#)